

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΝΟΗΜΑ

Η πολιτισμική συμπεριφορά δεν είναι απαραίτητα διαφορετική από τις άλλες μορφές μαθησιακών συμπεριφορών, είναι αποτέλεσμα της κοινωνικής ζωής πολλών γενεών, ενώ τα άτομα-μέλη του κοινωνικού συστήματος αντικαθίστανται.

(Foley, 1997: 12)

Ερωτήματα

- ▣ Πως τα μέλη διαφορετικών πολιτισμών εκφράζουν τις κοσμοθεωρίες τους;
- ▣ Πως τα μέλη διαφορετικών πολιτισμών εκφράζουν τα γεγονότα, τις εμπειρίες τους και τους σκοπούς τους μέσω της γλώσσας;
- ▣ Πως οι ομιλητές εκφράζουν με τον τρόπο τους ότι είναι μέλη αυτού του κόσμου μέσω της χρήσης της γλώσσας;

Ο τρόπος με τον οποίο ένας ομιλητής απεικονίζει τους σκοπούς και τις δράσεις μέσω της γλώσσας

- ▣ Χρήση αντιφατικών λέξεων (Μαύρο/ άσπρο, καλό/κακό g)
- ▣ Γραμματικές μορφές (Παράδειγμα:η δημιουργία και η σύνταξη προτάσεων)

Η απεικόνιση των σκοπών και των δράσεων

- ▣ **Αγγλικά:** Πρέπει να πάω εκεί. Θα κάνω το άλογο να τρέξει.
- ▣ **Ναβάχο:** Είναι μόνο καλό ότι θα πάω. Το άλογο τρέχει για εμένα.

Τι απεικονίζει αυτό το παράδειγμα;

- ▣ Διαφορετικές στάσεις και συμπεριφορές σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ανθρώπων.
  - ▣ Η γλώσσα εκφράζει και αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές κοσμοθεωρίες.
  - ▣ Πολιτισμικά μοντέλα: κοινές πολιτισμικές στάσεις και συμπεριφορές (μέσω της γλώσσας, τις σχέσεις των φύλων, τις εργασιακές σχέσεις, κτλ)
  - ▣ Γλώσσα: κλειδί για μετάδοση πολιτισμικών μοντέλων - παροιμίες, ιστορίες, κτλ.
- μετάδοση ενός τρόπου ότι υπάρχουν- ανήκεις σε αυτό τον κόσμο
- καθοδήγηση της ανθρώπινης σκέψης και δράσης
- παροχή μαθημάτων ηθικής

“The early bird catches the worm.” Το πουλί που φτάνει νωρίς το σκουλήκι θα το πιάσει

Ακριβή και συμβολικά νοήματα

- ▣ “The horse is running for me” (Το άλογο τρέχει για εμένα)
ακριβές αντικείμενο (άλογο)
- ▣ “Don't cry over spilt milk” (Μην κλαις πάνω από το χυμένο γάλα)
συμβολικό νόημα, μεταφορά

Γιατί μελετάμε την γλώσσα;

- ▣ Για αναγνώριση και προσδιορισμό των πολιτισμικών μοντέλων
- ▣ Για κατανόηση της σχέσης μεταξύ γλώσσας και περιβάλλοντος
- ▣ Γλώσσα και κοινωνία

Τα θεμέλια της Γλωσσικής Ανθρωπολογίας

- ▣ Edward Sapir (1884—1939) και ο μαθητής του Benjamin Whorf (1897—1941)
- ▣ Γλωσσική έρευνα μεταξύ ομάδων γηγενών Αμερικάνων (πχ. Paiute)--Sapir:λεξικό ή λεξιλόγιο, Whorf: Γραμματικές δομές

Edward Sapir

- ▣ Φυσικό περιβάλλον και κοινωνικό περιβάλλον μέσω της χρήσης της γλώσσας
- ▣ Στοιχεία του λεξιλογίου επηρεάζουν τις αντιλήψεις των ομιλητών
- ▣ Οι Paiute χρησιμοποιούν μοναδικές λέξεις για πολύτιμες γεωγραφικές περιοχές

Sand flat, semicircular valley or hollow, spot for level ground in mountains surrounded by ridges. (επίπεδη, ημικυκλική κοιλάδα ή κοίλα, σημείο για το επίπεδο του εδάφους που περιβάλλεται από βουνά, κορυφογραμμές)

Benjamin Whorf

- ▣ Γραμματικές δομές σε σχέση με την επιρροή της γλώσσας στην σκέψη και την συμπεριφορά
- ▣ Γραμματικές δομές και η σύλληψη του χρόνου, του αριθμού, της διάρκειας

Whorf μελέτες στους Hopi

- ▣ Ο χρόνος, ο αριθμός και η διάρκεια θεμελιώδη για την κουλτούρα των Hopi **Hopi Hopi**: Έμφαση στην: συνέχεια, κυκλικότητα και την ένταση
- ▣ **Αγγλικά** : Έμφαση στο φραγή, οριοθέτηση και την αντικειμενοποίηση
- ▣ **Hopi**: Καλημέρα, "Ενώ η φάση του πρωινού συμβαίνει"

Sapir-Whorf Υπόθεση

- ▣ Η γλώσσα επηρεάζει τις αντιλήψεις των ανθρώπων για τον κόσμο
- ▣ “Αδύναμη εκδοχή”
- ▣ “Ισχυρή εκδοχή”

Λεξιλογικές και πολιτισμικές κατηγορίες

- ▣ **Ταξινομικά συστήματα:** Το σύστημα ταξινόμησης που διατάσσει τα πράγματα σε μια λογική ιεραρχική σειρά, ένα σύστημα που τα διατάσσει αναδεικνύοντας τις φυσικές σχέσεις
- ▣ **Σημασιολογικοί τομείς:** ένα αθροιστικό των λέξεων (λέξεις μαζί). Όλες μοιράζονται ένα κεντρικό νόημα σε σχέση με ένα συγκεκριμένο θέμα

Παράδειγμα: Όροι συγγένειας, ή τμημάτων λέξεων, ή τα χρώματα.

Η γλώσσα εκφράζει

- ▣ Πολιτισμική εστίαση: πολιτισμικές προτεραιότητες
- ▣ Μετασχηματισμός
- ▣ Μή στατικό, αλλάζει με τον καιρό

Περίληψη

- ▣ Μέλη διαφορετικών πολιτισμών εκφράζουν διαφορετικές κοσμοθεωρίες μέσω μιας συγκεκριμένης χρήσης των γλωσσών τους (γλωσσικά πλαίσια)
- ▣ Πολιτισμικά μοντέλα εκφράζονται και απεικονίζονται πρωταρχικά μέσω της γλώσσας – παροιμίες